

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Съвместно съобщение до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Към изграждане на подновено партньорство за сътрудничество между ЕС и Тихоокеанския регион“

JOIN(2012) 6 final

(2013/C 76/12)

Докладчик: г-н CEDRONE

На 21 март 2012 г. Европейската комисия и Върховният представител по въпросите на външните работи и политиката на сигурност решиха, в съответствие с член 304 от Договора за функционирането на Европейския съюз, да се консултират с Европейския икономически и социален комитет относно

„Съвместно съобщение до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите – Към изграждане на подновено партньорство за сътрудничество между ЕС и Тихоокеанския регион“

JOIN(2012) 6 final.

Специализирана секция „Външни отношения“, на която беше възложено да подготви работата на Комитета по този въпрос, прие своето становище на 19 декември 2012 г.

На 486-ата си пленарна сесия, проведена на 16 и 17 януари 2013 г. (заседание от 17 януари 2013 г.), Европейският икономически и социален комитет прие настоящото становище със 139 гласа „за“, 13 гласа „против“ и 14 гласа „въздържал се“.

1. Заключение и предложения

1.1 Европейският икономически и социален комитет (ЕИСК) смята, че целите, които ЕС е поставил в основата на новото партньорство за сътрудничество между ЕС и Тихоокеанския регион са амбициозни и широкомащабни, но начините на изпълнение, които са насочени приоритетно към опазването на околната среда и на биологичното разнообразие в района, са недостатъчно ясни. Изразява съгласие относно необходимостта въздействието на изменението на климата, което засяга хоризонтално всички национални и многостранни политики за развитие и се отразява не само в икономически, но и в социален план, да се разглежда в синергия с други организации. Освен това въпросите, свързани с отражението на изменението на климата, би трябвало да бъдат неразделна част от политиката на региона в областта на околната среда, така че да стимулират последователни мерки и действия.

1.2 ЕИСК обаче счита, че за постигане на тази цел е необходимо в съответните държави да бъдат предприети интегрирани действия и мерки за устойчиво развитие, за да се получи максимална полза от помощите, всички мерки да се прилагат в синергия, с активно приобщаване и на участниците на местно равнище посредством средносрочен и дългосрочен програмен подход.

1.3 ЕИСК смята за важно в съобщението да се отбележи, че пълноценното упражняване на правата и стабилността на демокрацията са от първостепенно значение за икономическото развитие на една страна. За съжаление ситуацията във Фиджи, където все още съществува диктаторски режим, който продължава да лишава гражданите си от основните им права, е само загатната в съобщението, докато тя заслужава по-твърда и последователна позиция от страна на Европа.

1.4 Би трябвало да се използва възможността за определяне на новото партньорство за развитие, за да се посочат принципите и условията, които би трябвало да ръководят ЕС в отношенията му с всички страни, които ползват общностни помощи, въз основа на пълното прилагане на Споразумението от Котону. Освен това следва да се гарантира ефективното прилагане на демокрацията във всички страни чрез пълното упражняване на основните права и правото на труд и участието в демократичния живот.

1.5 Особено внимание следва да се обърне на драматичното и обезпокоително състояние на лишените от най-важни основни права жени във всички страни от района. Правата на жените и тяхната защита следва да играят основна роля във всички въпроси, свързани с отношенията между ЕС и Тихоокеанския регион. Високото равнище на насилието, свързано с пола, ниската степен на участие на жените във вземането на решения и малкият брой жени на високи постове тревожи ЕИСК и неговите партньори и този аспект би трябвало да играе по-съществена роля в документа на Комисията и в бъдещите дейности.

1.6 Според ЕИСК засилването на участието на социалните партньори и на гражданското общество като цяло, както в този, така и в останалите региони, които имат сключени споразумения с ЕС, продължава да бъде от основно значение. Затова е жизненоважно да бъдат насърчавани и прилагани подходящи инструменти, които да позволят постигането на тази цел. Въпреки, че осъзнава свързаните с географското положение трудности, които ограничават и структурираните двустранни отношения, ЕИСК смята, че е полезно, по-специално, създаването на мрежа и на съвместен комитет на териториално равнище, на равнището на отделните страни и по възможност и на

целия регион. Тези инструменти на участие би трябвало да улеснят активния принос на социалните партньори и гражданското общество на всички етапи, свързани с определянето, прилагането и мониторинга на споразуменията. Това би трябвало да залегне като истински принцип. Желателно е да се подеме пряка инициатива в полза на създаване на истински ИСС в региона, също и с цел засилване на социалния и граждански диалог и подобряване на изграждането на капацитет за всички местни участници чрез заделяне на конкретни финансови средства.

1.7 ЕИСК смята за приоритет координацията между различните действия на ЕС чрез различните дирекции на ЕК, участващи в националните програми, и чрез Европейската служба за външна дейност (ЕСВД), както и ангажирането на СТО в региона. Координацията е от първостепенно значение предвид малките размери на административния апарат на въпросните страни. Този подход може да даде възможност за решително действие от страна на ЕСВД с надеждата ЕС да засили действията си в сферата на външната политика, въз основа на по-добра координация между държавите членки.

1.8 В съобщението на Европейската комисия се акцентира силно на климата. Все пак ЕИСК отбелязва, че икономическото развитие е важно за справяне на проблемите с изменението на климата. За да се осигури приобщаващ, устойчив и интегриран растеж в полза на развитието в региона, ЕИСК смята, че е от основно значение да се гарантира съгласуваността между политиките за развитие и мерките във връзка с опазването на околната среда, както и в други сектори като търговия, рибарство, селско стопанство, безопасност на храните, научни изследвания и подкрепа за човешките права и демокрацията. Критериите за отпускане на помощи трябва да се основават на ясно и предварително определени показатели, които да служат и за последващия мониторинг на програмите и чрез координация между различните донори.

1.9 ЕИСК изразява съгласие с предложението да се прави разграничение между помощта за страните от АКТБ и другите страни от отвъдморските територии, като се вземат предвид различния институционален контекст и развитието на отделните страни с цел оптимизиране на възможностите за интеграция в региона. Трябва да се направи оценка и на състоянието на отвъдморските територии, които са по-развити спрямо останалите страни и които вече се възползват от Европейския фонд за развитие и от двустранни помощи. Тези мерки следва да бъдат координирани с програми, предназначени за други страни от региона. Тези територии биха могли да бъдат важен пример за популяризиране на правата, ценностите, добрите практики на европейските политики, фокусирани върху приобщаващия растеж.

1.10 По отношение на търговските споразумения би било целесъобразно, дори и отчитайки настоящите трудности, да се цели постигането на регионално споразумение вместо двустранни споразумения, като се има предвид обаче, че с изключение на сектора на рибарството, от гледна точка на показателите на търговията става въпрос за малки икономически единици.

1.11 Освен това ЕИСК смята, че е целесъобразно ЕС внимателно да следи, чрез съответната комисия на ООН, прего-

ворите за морското право, свързани с КОНТИНЕНТАЛНИЯ ШЕЛФ, особено що се отнася до зоната, която е предмет на настоящото становище.

2. Въведение

2.1 Както е известно, ЕС сключи различни споразумения за партньорства с Тихоокеанския регион; това ново партньорство обхваща 15 независими островни държави ⁽¹⁾, 4 отвъдморски страни и територии (ОСТ) ⁽²⁾, Форум на тихоокеанските острови (PIF), както и Австралия и Нова Зеландия — ключови членове на Форум и партньори, споделящи същите принципи. След стратегията от 2006 г. целта на ЕС е да утвърди своята роля в региона, не само защото ЕС е вторият най-голям донор след Австралия, но и за да допринесе за икономическото и социалното развитие на целия регион, като същевременно признае необходимостта да се гарантира пълно спазване на правата и укрепване на демократичните институции.

2.2 Въз основа на Споразумението от Котону (ЕС-АКТБ), с настоящото съобщение се предлага ЕС, съгласно неговата програма за промяна ⁽³⁾ да съсредоточи дейността си в Тихоокеанския регион върху следните основни цели:

- насърчаване на съгласуваността между политиките в областта на развитието и действията за опазване на околната среда и други политики на ЕС в области като търговия, околна среда, рибарство и изследвания, от една страна, и подкрепа на признаването и пълноценното упражняване на правата на човека и демокрацията – от друга;
- адаптиране и рационализиране на методите за предоставяне на официална помощ за развитие (ОПР) от ЕС, чрез отпускане на повече финансови средства за борба с рисковете, свързани с изменението на климата в Тихоокеанския регион, с цел да се увеличат общата добавена стойност, резултатите, въздействието и ефективността на помощите;
- стимулиране на успешната регионална интеграция на тихоокеанските ОСТ и засилване на тяхната способност да утвърждават ценностите на ЕС и превръщането им в катализатори на приобщаващ и устойчив растеж за човешкото развитие в региона;
- определяне, заедно с тихоокеанските държави, на конструктивна програма от въпроси от общ интерес в рамките на ООН и други международни форуми;
- обединяване на силите с партньори, които прилагат същите принципи в работата по основни въпроси, свързани с правата на човека, и принос за консолидирането на демократичните процеси в целия регион.

⁽¹⁾ Острови Кук (без право на глас в ООН), Федеративни шати Микронезия, Филжи, Кирибати, Маршалови острови, Науру, Ниуе (без право на глас в ООН), Палау, Папуа-Нова Гвинея, Самоа, Соломонови острови, Източен Тимор, Тонга, Тувалу, Вануату.

⁽²⁾ Френска Полинезия, Нова Каледония, Острови Питкърн и Уолис и Футуна.

⁽³⁾ Съобщение на Комисията: „Повишаване на въздействието на политиката на ЕС за развитие: програма за промяна“; COM(2011) 637 от 13.10.2011 г.

Признат от партньорите и местните заинтересовани участници като лидер в борбата срещу изменението на климата и последиците от него, ЕС възнамерява отговорно да консолидира своето присъствие в региона.

2.3 Впрочем по-голямата част от островните държави и територии съставляват малък като население, но голям като площ и разнороден регион, което поражда немалко проблеми поради особеното географско положение на региона и създава една уязвима и деликатна съвкупност, която обаче е обединена не само от морската екосистема – уникална ценност, заслужаваща внимание и защита.

2.4 Целта не е лесна за постигане не само заради посочените в съобщението причини, но и с оглед на ограниченията, наложени на външната политика на ЕС от икономическата криза, които биха могли да повлияят и на бъдещото споразумение от Котону за периода след 2020 г. Разположението на тези страни обаче ги превръща в геостратегически регион и за ЕС предвид близостта им с държави като Китай и Япония. За тази цел би било много полезно по-голямо участие и по-добро използване на ОСТ за разпространението на политиките, прилагането на програмите и правната култура на ЕС, с несъмнени взаимни ползи.

3. Положителни аспекти

3.1 Обръща се внимание на отражението на изменението на климата и на тежките последици за целия регион, както по отношение на стабилността на екосистемата, чието съществуване може да бъде застрашено, така и на риска от все по-голям дисбаланс в устойчивия растеж на съответните страни, не само от строго икономическа и бюджетна, но и от политическа и социална гледна точка, с мултиплициращ ефектна рисковете, което ограничава и постигането на Целите на хилядолетието на ООН.

3.2 Обръща се внимание на необходимостта от интегрирани действия на различните международни участници, ангажирани с отпускането на помощи, било то двустранни или многостранни; днес тези действия са твърде разпокъсани и това не им позволява да бъдат напълно ефективни. Изтъква се стойността на приетите финансови инструменти и на въздействието на самата помощ.

3.3 Подчертава се необходимостта от координиране с международните институции; в съобщението си Комисията споменава ООН най-вече във връзка с последиците от изменението на климата.

3.4 Обръща се внимание на регионалното сътрудничество и на необходимостта от усъвършенстване (или дори разработване) на подкрепяни от регионалните организации секторни програми

и планове за развитие, с цел да се насърчи интегриран подход към помощта и нейното управление, наред със самите стратегии за развитие на региона.

3.5 Подчертава се значението на диалога с местните институционални участници във връзка с изготвянето на програми за подпомагане и споделянето на отговорността за тяхното осъществяване.

3.6 Обръща се внимание на подобряването на ефективността на мерките, като се подчертава необходимостта, заедно с държавите бенефициери да се предвидят общо одобрени механизми за тяхното наблюдение, управление и изпълнение. Във връзка с това би била необходима повече конкретна информация.

3.7 Анализират се начините за предоставяне на помощ от многостранни и двустранни донори, като се поема ангажимент за приспособяване на начините на отпускане на помощите, така че да отговарят на трудностите, срещани от малките администрации на островните държави и територии от Тихоокеанския регион; обръща се внимание на затрудненията, с които се сблъскват държавите бенефициери при включване на помощта в националните програми за развитие, които предполагат целенасочени мерки за подобряване на процеса на изграждане на капацитет на националните институции.

3.8 Изразява се безпокойство от нарушенията на основните права във Фиджи и се заявява намерение Комисията да следи ситуацията, без обаче да се посочват евентуални допълнителни условия за предоставянето на помощите.

4. Пропуски

4.1 Като цяло в Съобщението на Комисията не се посочва ясно начина, по който ЕС възнамерява да проучи и укрепи мерките чрез краткосрочни цели, които са важни, но твърде откъслечни, за да окажат въздействие върху бъдещата устойчивост на региона. Това е специфичен, обширен регион, който включва голям брой малки и много малки държави от гледна точка на населението, но обхващащи голяма географска площ; те имат различни подходи и разбирания за необходимостта от мерки в подкрепа на дългосрочното устойчиво развитие, както и различни виждания за правилата, които следва да се прилагат на национално равнище и в териториалните и международните води, маркиращи границите между страните.

4.2 ЕИСК смята, че е необходим интегриран и дългосрочен подход, при който отговорността се разделя между всички участници, които развиват дейност в региона, било то международни институции, други държави или участници на местно равнище. В предложението на Комисията за партньорство трябва да се отчитат преговорите за преразглеждане на новия бюджет на Общността, новите приоритети, които ще залегнат в Целите на хилядолетието за периода след 2015 г., и процесът, който ще започне с новите преговори по споразумението от Котону.

4.3 В поставените цели би било полезно да се обърне по-голямо внимание на интегрираното развитие на Тихоокеанския регион, на политиките за развитие и на областите на действие – например земеделието и продоволствената сигурност само се споменават в контекста на последиците от изменението на климата в региона. Жизнеспособността на селските райони се основава на селското стопанство. Въпреки че целта на селското стопанство е предимно осигуряване на прехрана – само производството на захарна тръстика и палмово масло за износ имат известно значение – съществува проблем с управлението на природните ресурси и устойчивото използване на земята и селското стопанство. Следва да се отбележи, че вследствие на реформата на европейската политика относно захарта през 2006 г. някои от въпросните страни загубиха преференциалния си статут, а оттам и работни места.

4.4 Акцентът в съобщението е поставен главно върху рисковете от изменението на климата – изключително важен въпрос за оцеляването на някои държави и екосистемата (повишаване на нивото на водата, изчезване на горите, солени подпочвени води, повишена температура на морската вода и др.). Ето защо Комисията препоръчва ресурсите да бъдат разпределени главно за този сектор, а не за интегрирани и последователни програми за устойчиво развитие и растеж с ангажменти, определени от държавите бенефициери. За тази цел би било желателно участието на частния сектор, по-специално на МСП.

4.5 ЕИСК смята, че е необходим интегриран стратегически подход към помощта и съобщението е добро начало. Би трябвало в настоящия момент да се насърчи сътрудничеството между различните дирекции на Комисията, в частност ГД „Развитие и сътрудничество“, ГД „Морско дело“, ГД „Търговия“, ГД „Здравеопазване и защита на потребителите“, ГД „Изследвания“ и ЕСВД, независимо от отбелязания напредък, то следва да бъде по-силно координирано⁽⁴⁾, за да се гарантира по-голяма последователност на политиките на ЕС.

4.6 Сред мерките следва да се обърне по-голямо внимание най-вече на сектора на рибарството, който е жизненоважен не

⁽⁴⁾ Общият размер на помощта за развитие и подкрепа във връзка с изменението на климата, предназначена за тихоокеанските държави и ОСТ за периода 2008-2013 г., възлиза на близо 785 милиона евро, от които 730 милиона евро са отпуснати от десетия Европейски фонд за развитие (ЕФР) и 56 милиона евро от бюджета на ЕС. Без да се включват националните програми, регионалното сътрудничество между ЕС и Тихоокеанския регион за периода 2008-2013 г. разполага с финансиране първоначално в размер на около 95 милиона евро в допълнение към средствата от тематичната програма на инструмента за сътрудничество за развитие. Регионална програма за сътрудничество между ЕС и Тихоокеанския регион има за цел да укрепва капацитета на регионалната икономическа интеграция и регионалната търговия (45 млн. евро), да подкрепя гражданското общество и да укрепва капацитета за управление на публичните финанси (10 милиона евро), както и да насърчава устойчивото управление на природните ресурси (40 милиона евро). Освен това Комисията обяви предстоящото лансиране на т.нар. „Инструмент за инвестиции за АКТЬ“ (Pacific Investment Facility), чиято цел е извлечането на максимална полза от инвестициите в основните инфраструктури, за да се направи регионът по-конкурентоспособен на световните пазари и да се даде нов тласък на икономическия растеж, да се намали бедността и да се финансират екологосъобразни инструменти и инструменти за приспособяване към изменението на климата.

само за всички страни от Тихоокеанския регион, но и за ЕС, предвид големият обем на износа към държавите членки (по-специално на риба тон), с оглед на необходимостта да се поддържа устойчивостта на производството и на екосистемата и да се възпрепятства свръхексплоатацията, която може да изложи на риск бъдещето на рибарството. ЕИСК оценява положително дейността на ЕС в борбата с незаконния риболов посредством прилагането на регламента на ЕС, насочен към предотвратяване, възпиране и премахване на незаконния, недеклариран и нерегулиран риболов. Въз основата на този регламент Комисията е уведомила две страни от региона (Вануату и Фиджи) за възможността да бъдат определени за трети страни, не сътруднители в борбата срещу незаконния, недеклариран и нерегулиран риболов.

4.6.1 По тези причини ЕС следва да запази преференциалните режими с АКТЬ, както се случи неотдавна с някои страни от региона⁽⁵⁾, независимо че Съюзът трябва да отчита риска от нарушаване на конкуренцията с другите оператори в сектора.

4.6.2 ЕИСК признава обективните трудности в този сектор, оценява положително трите споразумения (FPA), подписани с Кирибати, Соломонови острови и Федеративни щати Микронезия, но изразява надежда, че може да се постигне общо споразумение с всички заинтересовани страни относно правилата, които да се прилагат в териториалните и международните води в този регион.

4.7 В контекста на координацията на различните мерки за подкрепа на търговията, с право изтъкната в съобщението, Комисията никъде не споменава дейността на Световната търговска организация (СТО) в региона, въпреки че шест от тихоокеанските островни държави са нейни членки и се ползват от специфични програми и облекчения.

4.8 Търговия (СТО): Фиджи, Папуа-Нова Гвинея, Соломоновите острови, Тонга, Самоа и Вануату са държави членки на СТО, която, с помощта на различни споразумения за присъединяване, се стреми да осигури стабилна и интегрирана търговска система на регионално равнище, с цел да се оползотворят предимствата и да се подобри ефективността на ресурсите и икономииите от мащаба.

4.8.1 СТО положи усилия за откриването през 2004 г. на Представителство на островите от Тихоокеанския регион в Женева, което да спомогне за по-силната интеграция на бюрократичните системи и да насърчи процеса на изграждане на капацитет по въпроси от сферата на търговията и от многостранния дневен ред, което е жизненоважно за тези малки икономики.

⁽⁵⁾ Вж. становище NAT/459 „Състояние и предизвикателства пред флотата на Европейския съюз за улов на тропически тон“, докладчик: г-н Sarró Pratsguirre, ОВ С 48, 15.2.2011 г., стр. 21–26.

4.8.2 От първостепенно значение е Европейският съюз, въз основа и на подновеното Споразумение от Котону, да установи тесни и структурирани връзки с представителството в Женева и със СТО. От съществено значение е да има координиран подход, дори и само поради ограничения административен апарат на голяма част от въпросните страни. Това би дало възможност да се координират инициативите в подкрепа на тези икономики посредством вече действащите програми за техническа помощ, които не са координирани на многостранно равнище. Към всичко това се прибавя и дългият период на забавен и нестабилен икономически растеж с огромни разлики между отделните държави – Папуа-Нова Гвинея и Соломоновите острови отчетоха по-висок темп на растеж благодарение на цените на стоките, докато и без това слабите икономики на Фиджи и Самоа трябваше да се справят с последиците от природни бедствия ⁽⁶⁾.

4.8.3 Освен това следва да се обърне специално внимание на развитието на МСП и на създаването на регионални служби за тяхното подпомагане, които следва да бъдат поискани и учредени на многостранно равнище, като се използват вече съществуващите ресурси и програми на СТО, Международния валутен фонд (МВФ) и Световната банка, също и по отношение на развитието на селските райони.

4.9 В съобщението на Комисията с право се отбелязват социалните рискове от слабото икономическо развитие на тези острови, равнищата на емиграция на квалифицирана работна ръка, която не намира възможности за работа в страната си, и социалните последици от изменението на климата. Според данни от Световната банка Соломоновите острови, Вануату, Самоа, Кирибати, Източен Тимор и Тувалу са включени в групата на най-слабо развитите страни с висока степен на бедност. В самата Папуа-Нова Гвинея, най-голямата страна от Тихоокеанския регион, над 40 % от населението живее под прага на бедността. Тези данни се отразяват на постигането на целите на хилядолетието и изискват координирани мерки на международно равнище. В съобщението обаче не се споменава работата на различните агенции на ООН в подкрепа на икономическото и социалното развитие.

4.9.1 Различните програми на агенциите на ООН са изключително важни и следва да бъдат насърчени от Комисията, тъй като помагат за постигането на необходимата степен на осведоменост и за изграждането на капацитет за „усвояване“ и оползотворяване на помощта от различните донори, включително ЕС. Освен това те възлагат по-голяма отговорност на националните институции и социалните и гражданските партньори и стимулират създаването на институции на демокрацията на участието.

⁽⁶⁾ МВФ: *Regional Economic Outlook, Asia and the Pacific, Navigating an Uncertain Global Environment while building inclusive Growth* („Регионални икономически перспективи: Азия и Тихоокеанския регион. Постигане на приобщаващ растеж в нестабилна глобална среда“), октомври 2011 г.

5. Права, демокрация, профсъюзни свободи и положението във Фиджи

5.1 Тихоокеанските острови са считани от международните финансови институции за едни от най-необлагодетелстваните райони в света – те са изолирани и слабо населени, отличават се с голям миграционен поток, скромни равнища на образование и обучение, огромен недостиг на специфични познания в областта на търговията и на международната икономическа дейност.

5.1.1 Все по-проблематично изглежда най-вече положението на младите хора, което се дължи на фактори като географската изолация, пречките пред икономическото развитие (малки, слабо интегрирани помежду си икономики и ограничени вътрешни пазари) и демографската динамика, отличаваща се с бързо нарастване на броя на младите работещи ⁽⁷⁾. Австралия стартира програма за помощ на сезонните работници от най-необлагодетелстваните тихоокеански държави. Става въпрос за мерки в същата посока, които трябва да бъдат насърчавани и направлявани и към други държави от региона.

5.1.2 Положението на жените е драматично и обезпокоително поради нарастващата експлоатация и разруха и много слабия напредък в търсенето на ефикасни решения. Жените продължават да бъдат силно дискриминирани, както поради почти несъществуващата законна трудова заетост и участие в политическия живот, така и поради широко разпространеното нарушение на основните права чрез повтарящи се и широко разпространени във всички страни актове на насилие. Не става дума само за въпрос от културно естество, а за това да се предоставят възможности за работа, интегриране и участие. Би трябвало изрично да се спомене Планът за действие на ЕС относно равенството между половете и участието на жените в развитието за периода 2010–2015 г., който, между другото, изисква използването на точни показатели за участието на жените в националните институции.

5.2 Зачитането на правата на човека и демокрацията са ключови условия на политиката на ЕС за подпомагане и сътрудничество. Сред тях са синдикалните права, признати на международно равнище въз основа на осемте основни конвенции на МОТ.

5.3 И в Споразумението от Котону зачитането на правата на човека и демократичните институции се признава за основна ценност с оглед изграждането на стабилна и просперираща икономика. За съжаление, въпреки че предмет на съобщението е регионална стратегия, в него не се обърща необходимото внимание на въпроса за сериозните нарушения, които се извършват най-вече във Фиджи, **който, както е известно, е вторият по големина и население архипелаг в региона.**

⁽⁷⁾ В Самоа от 4 000 младежи, които искат да навлязат на пазара на труда, само 500 намират работа, във Вануату това съотношение е 700 от 3 500 души, във Фиджи безработицата сред младежите е около 46 %; вж. също *Investing in Youth Policy* (Инвестиране в политика за младежите), УНИЦЕФ, Междугенционна група на ООН за младежта в Азия и Тихоокеанския регион, 2011 г.

5.4 Положението във Фиджи е неприемливо: през 2011 г. правителството, оглавявано от военна хунта от държавния преврат през 2006 г. насам, започна агресивна кампания за ликвидиране на синдикалното движение и за лишаване на работниците в страната от основните им права, в нарушение на ратифицираните от правителството Конвенции № 87 и 98 на МОТ; потъпкването на свободата на словото, на сдружаване и на събиране, изтезанията и малтретирането, насилието над жени и деца, погизването на най-основните права на работниците превръщат Фиджи в емблематичен случай за ЕС, който не може да бъде толериран повече. Въпреки че е бил приложен член 96 от Споразумението от Котону, ЕИСК смята, че са необходими по-твърди мерки спрямо Фиджи, също и с оглед на изборите през 2014 г. и процеса на създаване на нова Конституция.

5.5 Положението във Фиджи беше отново обсъдено от Управителния съвет на МОТ през ноември 2012 г., когато беше приета специална резолюция, и в светлината на неотдавнашното решение на правителството на Фиджи да не приеме делегацията на МОТ, изпратена от Управителния съвет на мисия в страната⁽⁸⁾. ЕС не може да не разгледа въпроса по подходящ начин със същите държави членки, които заклеймиха това заедно с МОТ.

5.6 В този случай условията за функциониране на гражданското общество, ако изобщо има такива, са трудни. Открито се нарушават най-главните основни права на гражданското общество в разрез с всички демократични принципи и ЕИСК не може да приеме отлагането на въпроса в светлината на такива нарушения. Той трябва да запознае останалите общностни институции със своята позиция и да предприеме съответните действия⁽⁹⁾.

5.7 Необходима е по-твърда намеса, както пряка, така и на двустранно равнище, при определянето на условията за отпускане на помощи от Общността. Това ще потвърди, че позицията на ЕС се споделя от държавите членки, съответства на основните принципи на Съюза и не подлежи на договаряне.

6. Ролята на социалните партньори и гражданско общество

6.1 Според ЕИСК участието на организираното гражданско общество е основата върху която следва да се развиват различните форми на партньорство, с оглед постигане на целите за икономическо и социално сближаване. Тази роля е още по-важна в сферата на правата и демокрацията, зачитането на които е условие за възползване от политиката на ЕС за помощ и сътрудничество.

⁽⁸⁾ Съобщение за пресата на Конфедерацията на профсъюзите за Фиджи, 19 септември 2012 г., и последващи документи на МОТ (в процес на изготвяне).

⁽⁹⁾ Вж. писмото от Съвета.

6.2 Участието на организираното гражданско общество представлява приоритетна цел и в тази област, въпреки поне две обективни ограничения: първото е специфичното географско разположение, уязвимостта на островите и разпръснатостта на населението, което на практика затруднява изключително много упражняването на това право; второто е свързано с упражняването на демокрацията и активното участие на организираното гражданско общество в институционалния живот.

6.3 Във всеки случай ЕИСК настоява да се направи всичко възможно представители на местните общности да бъдат включени в определянето, изпълнението и наблюдението на общностните проекти, особено тези в областта на защитата на околната среда, развитието и защитата на правата и демокрацията.

6.4 ЕИСК настоява да се предприемат бързи действия за създаване на партньорство между ЕС и Тихоокеанския регион с участието на организираното гражданско общество, за да можем заедно да потърсим по-ефективни решения на проблемите на региона⁽¹⁰⁾, като се предвиди създаване на специален комитет за мониторинг, като основен елемент на участието.

7. Препоръчани в съобщението действия: бележки

7.1 Препоръчаните от ЕС действия, където за приоритет в Тихоокеанския регион се определя проблемът с рисковете, свързани с изменението на климата, могат да бъдат одобрени само частично, тъй като липсва интегриран подход към устойчивото развитие на региона.

7.2 Необходимо е да се благоприятства и да се търси подобър координиран подход между ЕСВД и различните ГД на Комисията, за да се определят последователни стратегически програми, които да насочат наличните ресурси към защитата на околната среда и рибарството, но също така и към интегрирани програми за устойчиво развитие и за развитие на селските райони.

7.3 ЕИСК споделя изразеното в съобщението мнение, че е необходимо да се активизира диалогът с местните институции; следва обаче да се гарантира и по-системно участие на гражданското общество, като се създаде постоянна кръгла маса, която да прави оценка на помощите и да анализира тяхното въздействие.

⁽¹⁰⁾ Вж. REX/355 „Ролята на гражданското общество в Многостранното споразумение за търговия (МСТ) между ЕС, Колумбия и Перу“, докладчик г-н Iuliano, ОВ С 299, 4.10.2012 г., стр. 39–44.

7.4 ЕИСК смята, че е необходимо срещите между всички донори и държавите бенефициери да продължат, за да се гарантира подчертаната от Комисията координация на програмите. Разпределянето и оценката на ефективността на помощите продължават да бъдат от първостепенно значение. В това отношение остава важно, наред с превантивната информационна и обучителна дейност, да се извършва наблюдение посредством смесен комитет, в основата на който да бъдат социалните и гражданските партньори.

7.5 Както вече беше посочено, би трябвало да се извършва по-строга оценка на зачитането на основните права на човека, неприемливото положение на жените в региона, ограничените възможности за работа за младите хора, ролята на гражданското общество във всички страни, особено с оглед на специфичната ситуация във Фиджи.

Брюксел, 17 януари 2013 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Staffan NILSSON
